

РЕШЕНИЕ

№ 175

гр. Бургас, 14.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и втори юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иво В. Добрев

при участието на секретаря Мария Н. Тошева
като разгледа докладваното от Иво В. Добрев Търговско дело №
20212100900199 по описа за 2021 година

Производството по настоящото дело е образувано по повод исковата молба на Е.В.Х, *****, родена на **** в гр. Т, с дрес *****, чрез пълномощника и адвокат Таня Иванова Пеева от БАК против „Кеник“ ООД, ЕИК 102858059, със седалище и адрес на управление: гр. Царево, ул. „Самуил“ №7, представлявано от управителя Георги Кръстев Георгиев за осъждане на ответното дружество да заплати на ищцата сумата от 35 200 лева, представляваща паричната равностойност на притежаваните от нея дружествени дялове при прекратяване участието и в дружеството към края на месеца, в който е настъпило прекратяването, а именно 31.03.2020г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба в съда до окончателното и изплащане. Претендират се и направените по делото съдебно-деловодни разноски.

Твърди се в исковата молба, че Е.Х. е изключена като съдружник в ответното дружество след взето на 10.03.2020г. решение на общото събрание на съдружниците. Последното решение не било оспорено по реда и в сроковете по чл.74 ТЗ, поради което и следвало да се счита, че макар и прието при тежки нарушения на закона, е довело като последица до прекратяване на членствените права на ищцата. Ответникът дължал стойността на притежаваните от последната 25 дружествени дяла от капитала на дружеството, изчислени въз основа на счетоводен баланс, изготвен към края на месец март 2020г. Такава клауза се съдържала в чл.19 от дружествения договор, а решението на общото събрание за изключване на Х. препращало към разпоредбите на ТЗ, определящи момента, към който следва да се изготви счетоводен баланс, служещ за база за уреждане на имуществените отношения с напусналия съдружник. От края на месец март 2020г. вземането станало изискуемо и ликвидно, като ответникът не изпълнил задължението си да

изплати стойността на притежаваните от ищцата дружествени дялове, както и ангажимента си да изготви междинен баланс към 31.03.2020г.

Заявява се също така, че към посочената по-горе дата чистият актив на дружеството възлизал общо на 704 000 лева или при 500 дяла, формиращи капитала му, стойността на един дял е 1408 лева. При този начин на изчисляване и при съобразяване баланса на дружеството към 31.12.2019г. вземането на ищцата към дружеството се равнявало на сумата от 35 200 лева.

Ответникът не оспорва факта, че ищцата е изключена като съдружник от дружеството, като решението за изключването и е прието от общо събрание на съдружниците на посочената по-горе дата. Твърди обаче, че от изготвения от счетоводителя на дружеството баланс към края на месец март 2020г. ставало ясно, че размерът на чистия актив е отрицателна величина. Няма как дружество с първоначален капитал 5000 лева да построи апартаменти за 700 000 лева, без да има никакви задължения. В счетоводния баланс, на който се позовавала ищцата в графа резерви били отразени банковите преводи, направени от съдружниците. Ищцата обаче забравяла, че тя и други двама съдружници на общото събрание от 27.05.2019г. поискали заплащане на вноските, които са направили. Същото сторили и съдружниците Е. и Г., поради което и съвсем правилно тези вземания били извадени от графа резерви. Според ищеца Х. изисквала сумата веднъж като внесена под формата на допълнителна парична вноска, отразена в графа резерви на баланса и втори път като формираща цената на притежаваните от нея дружествени дялове.

В постъпилата допълнителна искова молба се оспорва представения с отговора на исковата молба счетоводен баланс. Заявява се, че се касае за неподписан документ, както и че не е ясно дали лицето, което го е изготвило отговаря на изискванията на чл.17 и 18 ЗСч. Разликата се състояла в това, че в първия представен от ищцата баланс сумата от 756 000 лева е отразена като резерви, а във втория, представен от ответника като задължения на дружеството. Според ищцата, ако се следва логиката на ответника е трябвало тези задължения да намерят отражение още в отчета, съставен към 31.12.2019г. Заявена е и позиция, че правилно ответникът е отразил посочената по-горе сума в раздел Собствен капитал, Резерви, т. Други резерви и това отговаряло на решението на общото събрание на дружеството. Общото събрание не било взело решение как да се върнат средствата, предоставени от съдружниците, поради което и същите се третирали като резерви в приетите и публикувани отчети за 2017 и 2018г. Няма как сумите на предоставените парични вноски да се отразят като задължения, тъй като следвало да са изискуеми. Не били изискуеми и трябвало да се считат за погасени по давност вземанията на съдружника Е. и Г., като в тази връзка се оспорват представените от ответника две искания като антидатиращи. Твърди се, че искането, направено от адвокат Ненчо Драгнев. е извършено от лице без представителна власт.

В постъпилия отговор на допълнителната искова молба се взема отношение по направените от ищцата възражения. Оспорват се твърденията и че щом общото събрание не е взело решение за връщане на определени суми в определен срок, то същите са безспорни и

не подлежат на връщане. Заявява се, че само няколко дни след останалите три физически лица, съдружниците Г. и Е. са поискали, дадените от тях суми и по този начин задължението на дружеството е станало ликвидно и изискуемо. Твърдението, че исканията на последните двама съдружника са антидатиращи били ирелевантни, тъй като ставало дума за отношения между тях и дружеството, а и било логично щом като другите трима съдружника са направили такива искания, това да направят и останалите. Искането в полза на Е. било в резултат на валидно упълномощаване.

Съдът, като взе предвид изразените становища на страните, събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото не се спори, че членството на Е.Х. в ответното дружество е прекратено след взето на 10.03.2020г. решение на общото събрание на съдружниците. Не са налице различни позиции относно притежаваните от последната 25 дружествени дяла от капитала на дружеството. Установено е също така, че с чл.19 от дружествения договор съдружниците са определили имуществените отношения с напускащия съдружник да се определят въз основа на счетоводен баланс към края на месеца, през който е настъпило прекратяването. Това предвиждане е в пълно съответствие с разпоредбата на чл.125 ал.3 ТЗ. В случая следва да бъде възприета датата на решението за изключване на лицето, като дата на прекратяване членственото правоотношение, а стойността на дружествения дял трябва да бъде определена съгласно баланса към края на м. март 2020г. Поначало критерий при оценката на дела на съдружника е сумата на активите и пасивите съобразно счетоводния баланс, като нормата на чл.125 ал.3 ТЗ е императивна и не съществува законова възможност имуществените последици между дружеството и прекратилия участието си съдружник, да бъдат уредени по различен начин.

Съгласно разпоредбата на чл. 127 ТЗ всеки съдружник има дружествен дял от имуществото на дружеството, размерът на който се определя съобразно дела му в капитала, ако не е уговорено друго. Според трайната и задължителна практика на ВКС под "имущество" по смисъла на цитираната норма следва да се разбират всички активи (права) и пасиви (задължения) на дружеството. Разликата между активите и пасивите формират, така наречената чиста нетна стойност на активите. Именно на база нетния актив на дружеството се изчислява размерът на дружествения дял на съдружника, като се вземат предвид притежаваните от него дялове в капитала на дружеството. Затова, за да се определи стойността на дяловете на прекратилия участието си съдружник следва от актива по счетоводния баланс да се вземе стойността на дълготрайните материални активи на дружеството (земя, сгради и др.), други нематериални активи и краткотрайни материални активи, а от пасива - задълженията на дружеството, без собствения капитал, резервите и финансовия резултат. Тоест при формиране на дължимите на съдружника суми следва да се изчисли разликата между стойността на активите и сбора от всички задължения до и над една година. При съпоставяне на двете величини, ако сумата на активите е по-висока от задълженията, ще се достигне до определяне на чистия актив. Неговата стойност следва да бъде разделена на броя на дяловете от капитала на дружеството и след остойностяване на 1 дружествен дял той да послужи като база за определяне на задължението към съдружника, в зависимост от броя на дяловете му.

Предвид оспорването на представения по делото от ответника междинен счетоводен баланс към 31.03.2020г., задача да състави такъв е поставена на вещото лице по допуснатата

съдебно-икономическа експертиза.

В представеното по делото основно заключение вещото лице е проверило редовността на счетоводните записвания, водени при ответника и тяхната документална обоснованост. Заявена е убедителна позиция, че допълнителните парични вноски, направени от съдружниците следва да се отчитат в раздел задължения в пасива на счетоводния баланс, а не като допълнителни резерви. Изготвен е междинен счетоводен баланс, съгласно приложимите счетоводни стандарти към 31.03.2020г. и изчислена стойността на чистия актив на баланса и пасивът към същата дата. В тази връзка е направено заключение, че съгласно изготвения счетоводен баланс чистата стойност на активите към процесната дата е отрицателна стойност, тъй като задълженията на дружеството/763 000 лева/ превишават балансовата стойност на активите му /708 000 лева/. Изразено е категорично становище, че въпросът дали следва да бъдат отписани задълженията за допълнителни парични вноски и към кой момент това да стане е правен. Даден е принципен отговор на задачата как следва да се процедира счетоводно ако бъде констатирано погасяване по давност на задължения на дружеството- в счетоводните записвания трябва да се отрази намаляване на задълженията на „Кеник“ към съдружниците, като в зависимост от това в кой период е изтекъл давностния срок се прилагат съответно счетоводни стандарти-8 и 18. В допълнително изготвено заключение се посочват направените от всеки от съдружниците парични вноски и общият им размер, включително се уточнява начина на осчетоводяването им в случай, че средствата подлежат на възстановяване или се приеме, че същите не са предоставени в заем. Изготвен е междинен счетоводен баланс при положение, че вноските се третираат като задължения към дружеството и част от тях следва да се отпишат с изтичане на 5-годишен срок от внасянето им. Вещото лице е посочило какъв е размерът на внесените суми от съдружниците, завели съдебни дела против ответника, разделяйки ги на такива внесени преди 5 и повече години от 31.03.2020г. и преди по-малко от 5-години от посочената дата.

Съдът кредитира заключението на вещото лице като пълно и обосновано, базирано на представените писмени доказателства и изследване счетоводството на ответника.

Не се спори по делото, че съдружниците в „Кеник“ООД са правили парични вноски, които вещото лице е определило в общ размер на 634 548.80 лева. Съобразно разпоредбата на чл.134 ал.1 ТЗ, при временна необходимост от парични средства и за покриване на загуби, съдружниците могат да направят допълнителни парични вноски за определен срок, такава възможност е предвидена и в чл.16 б.„в“ от дружествения договор. Действително по делото не са представени всички решения на общото събрание на съдружниците за внасяне на допълнителни парични вноски, но няма спор, че същите са направени, а сумите постъпили по сметка на търговеца, поради което съдът намира, че последните имат такъв характер и като заемни средства подлежат на връщане. Казаното важи включително за сумите, за които се твърди че са внесени без решение на общото събрание. Касае се за извършвана дейност по строителство, която е финансирана от съдружниците съобразно дяловете на всеки от тях.

Във връзка с направените от ищеца възражения за изтекла в полза на дружеството погасителна давност по отношение на задължението му за връщане на предоставените от съдружниците парични вноски трябва да се посочи, че дори да бъде възприета без всякакви резерви тезата, че на основание чл.134 ЗЗД, е допустимо кредитор да упражни правото на възражение на длъжника за изтекла погасителна давност спрямо вземането на друг кредитор, тъй като това право няма строго личен характер, в настоящия казус петгодишният

срок, предвиден в чл.110 ЗЗД не е изтекъл. По делото не се спори, че не е налице решение на общото събрание, проведено на 29.05.2015г. или по-късно взето такова относно срока, за който са предоставени паричните вноски от съдружниците, поради което и в този случай е възникнало безсрочно парично задължение. Падежът на безсрочните парични задължения настъпва при покана за изплащането им, отправена от кредитора до длъжника- чл.69 ал.1 ЗЗД. Следователно падежът на задължението за безсрочната допълнителна парична вноска трябва да се счита за настъпил след покана от съдружника до дружеството. Такава е отправена до „Кеник“ООД на 27.05.2019г. от съдружниците С., Х., Ф. и на 08.07.2019г. от съдружниците Е. и Г.. Внесените средства са възстановени на последните двама съдружници за времето ноември 2020- декември 2021г., което обстоятелство само по себе си свидетелства за достигане на поканата до знанието на длъжника най-късно в началото на посочения период. Повече от ясно е следователно, че задължение, което е станало изискуемо през 2019г. не може да се погаси по давност към датата на предявяване на настоящата искова молба. При това положение, както правилно е констатирало и вещото лице в основното заключение вземанията на съдружниците за допълнителни парични вноски безспорно представляват вътрешно кредитиране и трябва да бъдат отразени в баланса като задължения на дружеството.

С оглед на гореизложеното съдът намира, че при определяне размера на дружествения дял на Х., следва да възприеме изготвения в т. 2 от основното заключение на съдебно-счетоводната експертиза междинен баланс към 31.03.2020г., при който след съпоставяне балансовата стойност на активите е изведена констатация, че същата е по-малка от размера на задълженията на дружеството към същата дата. Чистата стойност на активите се явява отрицателна величина -55 000 лева, поради което и предявения иск за заплащане на сумата от 35 200 лева, претендирана като стойност на дружествения дял на ищеца от капитала на "Кеник" ООД е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

С оглед изхода от спора и на основание чл.78 ал.3 ГПК в тежест на ищеца следва да се възложи заплащането на сумата от 1750 лв.- направени от ответника разноски за адвокатски хонорар и възнаграждение за вещо лице.

Не са налице основания за намаляване на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ответника, тъй като същото е в размер близък до минималния, предвиден в Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и съответства на фактическа сложност на делото.

Мотивиран от гореизложеното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е.В.Х, *****, родена на **** в гр. Т, с дрес *****, чрез пълномощника и адвокат Таня Иванова Пеева от БАК иск против „Кеник“ ООД, ЕИК 102858059, със седалище и адрес на управление: гр. Царево, ул.“Самуил“ №7,

представлявано от управителя Георги Кръстев Георгиев за осъждане на ответното дружество да заплати на ищцата сумата от 35 200/тридесет и пет хиляди и двеста/ лева, представляваща паричната равностойност на притежаваните от нея дружествени дялове при прекратяване участието и в дружеството към края на месеца, в който е настъпило прекратяването, а именно 31.03.2020г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба в съда до окончателното и изплащане.

ОСЪЖДА Е.В.Х, *****, родена на **** в гр. Т, с дрес ***** да заплати на „Кеник“ ООД, ЕИК 102858059, със седалище и адрес на управление: гр. Царево, ул. „Самуил“ №7 направените разноски по делото в размер на 1750 /хиляда седемстотин и петдесет/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Бургаски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Бургас: _____